

níkem, nikoli podnájemníkem. Jak ze zjištění soudů nižších stolic vyplývá, jde o takový případ v souzeném sporu. Neprávem poukazováno jest na rozhodnutí čís. 7570 sb. n. s., kde byl skutkový základ jiný. Stavební družstvo se usneslo ponechati jednotlivým čekatelům na vůli případný pronájem bytů v rodinných domech, pokud je sami neobývali, ovšem s podmínkou, že nájemník čekatelův (v poměru ke družstvu podnájemník) musí býti členem družstva. Právem proto dovodily soudy nižších stolic, že žalobce, nejsa pronajímatelem bytu, není oprávněn dáti žalovanému výpověď ze sporného bytu, třebaž byl čekatelem domu. Ze stavu věci jest patrné, že soud první stolice právem prohlásil jen za »zdvořilost«, že žalovaný, než jednal s družstvem, vstoupil se žalobcem do vyjednávání o přenechání sporného bytu; dodati jest, že žalovanému zajisté nemohlo býti lhostejno, jak se bude žalobce k němu chovati, an se měl svého času státi vlastníkem domu a nabýti oprávnění v § 1120 obč. zák. Rovněž nelze v tomto sporu nic dovoditi ve prospěch žalovaného z toho, že družstvo prý ničím nepřispělo na stavbu domku, jehož jest žalobce čekatelem. Účelem obecně-prospěšných a bytových družstev ostatně není, by z vlastních družstevních prostředků, které bývají velmi sporé, přispívaly ke stavbě rodinných domů. Rovněž správně pokládají soudy nižších stolic za nezávažné, zda družstvo úmyslně neplní své povinnosti ohledně převodu rodinných domů do vlastnictví čekatelů. Tím se nájemní smlouva mezi družstvem a třetí osobou nemůže proměnit v nájemní smlouvu mezi čekatelem a onou třetí osobou.

### Čís. 9346.

#### Příslušnost podle § 104 j. n.

**Nevyžaduje se, by prohlášení stran byla v téže listině. Stačí písemné prohlášení žalovaného, jímž se podrobuje sudišti, a poukaz žalobce v žalobě k tomu, že se žalovaný oním prohlášením podrobil příslušnosti dovolaného soudu.**

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1929, R II 347/29.)

Žalobu proti Elišce P-ové zadal žalobce na okresním soudě v P. jako umluveném sudišti (§ 104 j. n.). K námitce místní nepřislušnosti soud první stolice žalobu odmítl, rekursní soud námitku zamítl. Důvody: Žalovaná strana převzala podle předložené pravé listiny proti žalobkyni rukojemství za úvěr, poskytnutý Evženu P-ovi ve výši 20.000 Kč. Poslední odstavec této listiny zní: »Ve sporech podrobuji se příslušnosti okresního soudu v P., a to, i kdyby se jednalo o sumy přes 5000 Kč.« Tato listina je podepsána jen Eliškou P-ovou. Podle tvrzení žalující strany potvrdila dopisem ze dne 28. září 1928 žalované straně souhlas s touto listinou. Tato listina zní: »Paní Elišce P-ové v T. Potvrzujeme příjem záruční listiny nám poslané a přikládáme současně v příloze opis této listiny.« Žalující strana opis tohoto dopisu předložila a podepsala při stání. Žalovaná strana prohlásila, že

neobdržela dopis ze dne 28. září 1928. Podle názoru rekursní stolice jest příslušnost procesního soudu první stolice podle § 104 j. n. opodstatněna. Podle § 104 j. n. má úmluva o příslušnosti býti prokázána soudem listinou, a to již v žalobě, a jestliže se tak nestalo a žaloba nebyla odmítnuta, až do rozhodnutí o namítané nepřislušnosti soudu. Není třeba, by strany rozepře současně listinu podepsaly; předpisu zákona jest již vyhověno, jestliže žalující strana, která se dovolává sudiště úmluvy podle § 104 j. n., spolupodepíše písemné prohlášení druhé smluvní strany, byť i teprv při podání žaloby (Glaser-Unger: nová řada 5856). Totéž platí, jestliže žalující strana projeví souhlas zvláštním dopisem podepsaným před rozhodnutím první stolice o příslušnosti. Ostatně stačí, když žalující strana souhlasí s písemným závazkem žalované strany, podle něhož se strany podrobují soudu první stolice podle zákona nepřislušnému. Skutková podstata sudiště podle úmluvy o příslušnosti soudu podle § 104 j. n. je i tehdy splněna, »wenn einseitig durch Versprechen verpflichtender Teil die Unterwerfung unter ein Gericht schriftlich von sich gibt und der Gegenpart diese Schrift entgegennimmt und seine Rechte daraus ableitet (Sperl: Lehrbuch der bürgerl. Rechtspflege I. sv. str. 141). Taková úmluva jest zejména obvyklá při cenných papírech. I v tomto případě uplatňuje žalující strana právě závazek žalované strany, obsažený ve sporné listině ze dne 27. září 1928. Ostatně není třeba, by žalovaná strana obdržela dopis strany žalující, v němž žalující strana projevuje souhlas s písemnou úmluvou žalované strany o příslušnosti soudu podle § 104 j. n. Žalující strana nemůže předložit prvopis dopisu, jenž byl odeslán straně žalované. Stačí zákonu opis tohoto dopisu. Ovšem má procesní soud volně uvažovati, zda skutečně žalující strana odeslala žalované straně takový dopis.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

#### D ů v o d y:

Nesporo jest, že žalobkyně připojila k žalobě, by odůvodnila podle § 104 j. n. příslušnost okresního soudu v P., písemné prohlášení žalované ze dne 27. září 1928, jímž se tato podrobuje, vzejde-li spor z jejího záručního prohlášení, touže listinou osvědčeného, příslušnosti okresního soudu v P., to i tehdy, kdyby se jednalo o předmět sporu, přesahující 5.000 Kč. Listina tato nebyla sice podepsána žalobkyní, stačí však, že listinu tuto, obsahující závazné prohlášení žalované o příslušnosti, předložila žalobkyně současně se žalobou, v níž prohlašuje, že opírá příslušnost soudu o ustanovení § 104 j. n., a poukazuje k tomu, že se žalovaná podrobila tímto prohlášením příslušnosti dovolaného soudu. Žalobu podal procesní zmocněnec žalující firmy a dala tudíž žalobkyně zřejmě a výslovně na jevo svým zmocněncem jednak podáním žaloby, jednak dovoláním se řečené listiny, že souhlasí s prohlášením o příslušnosti učiněným žalovanou v listině. Tím byla prokázána úmluva stran o podrobení se příslušnosti okresního soudu v P. dvěma doplňujícími se listi-

nami: prohlášením žalované ze dne 27. září 1928 a prohlášením žalobkyně o přijetí onoho prohlášení, obsaženým v žalobě. Více zákon nežádá, zejména nežádá, by prohlášení obou stran byla v téže listině. Jest tedy příslušnost okresního soudu v P. odůvodněna § 104 j. n.

### Čís. 9347.

**K osvědčení nelze použití ani nepřisežného výsledku strany.**

**Neosvědčila-li manželka ohrožení některého z právních statků, jehož skutečné porušení jest důvodem k rozvodu, v době posledního spolužití, nelze jí povolití prozatímní opatření podle § 382 čís. 8 ex. ř.**

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1929, R II 357/29.)

Návrhu manželky, by jí bylo povoleno oddělené bydliště a manžel by bylo uloženo platiti jí prozatímní výživné, soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody:

Lichou jest výtku kusosti řízení, činěná z důvodu, že nebyl proveden nepřisežný výslech stran jako osvědčovací prostředek o tvrzeném ohrožení žalobkyně. V § 274 c. ř. s. praví se sice, že k osvědčení nelze použití přisežného výsledku stran, ale přípustným osvědčovacím prostředkem není ani nepřisežný výslech stran, protože podle § 376 druhý odstavec c. ř. s. musí soud před nepřisežným výsledkem strany upozorniti, že mohou býti po případě přidrženy, by o svých výpovědích vykonaly přísahu, což jest při osvědčení vyloučeno ustanovením § 274 c. ř. s.

Žila-li žalobkyně se svým manželem dále ve společné domácnosti až do roku 1929 přes to, že se k ní před čtyřmi roky hrubě zachoval a nebylo-li osvědčeno, že se k ní žalovaný hrubě choval i později, nelze míti za to, že žalobkyně jest žalovaným tak ohrožována, že s ním nemůže sdíleti společnou domácnost, a není tu proto podmínek pro povolení odděleného bydliště a prozatímního opatření určením výživy podle § 382 čís. 8 ex. ř. V tomto období řízení nebylo ani potřeba uvažovati o tom, zda lze v pokračování v manželském společenství spatřovati i odpuštění dřívějších urážek, neboť, neosvědčila-li manželka ohrožení některého z právních statků, jehož skutečné porušení jest podle § 109 obč. zák. důvodem k rozvodu, v době posledního spolužití, nelze jí prozatímní opatření, o něž žádá, povolití. (Viz na př. rozhodnutí čís. 6897 sb. n. s.)

### Čís. 9348.

**Byl-li návrh na zjištění předurčujícího právního poměru pojat do žaloby o plnění, nelze přípustnost návrhu posuzovati podle § 228 c. ř. s., nýbrž podle § 236 c. ř. s.**